

รายงานความก้าวหน้า เรื่องการใช้อาหาร TMR ในโครีดนม กรณีโคนมโคกก่อ อ. เมือง จ. มหาสารคาม

ณ วันที่ 19 ธันวาคม 2559 และ 4 มกราคม 2560

สหกรณ์โคนมโคกก่อมีสมาชิกทั้งหมด 67 ราย และจำนวนสมาชิกที่รีดนมจำนวน 65 ราย มีโครีด 865 แม่ โคแห้งนม 102 ตัว โคสาว 169 ตัว โคนมอื่นๆ 340 ตัว รวมโคนมทั้งหมด 1,476 ตัว (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2559) ปริมาณน้ำนมที่ผลิตได้ต่อวัน 14 ตัน และทั้งปีประมาณ 5,000 ตัน ปัญหาของการเลี้ยงโคนมของสหกรณ์โคกก่อ คือผลผลิตภาพรวมของสหกรณ์มีคุณภาพน้ำนมต่ำกว่ามาตรฐาน นั่นคือค่าของแข็งรวมทั้งหมด (total solid) ต่ำกว่า 12% โดยมีค่าไขมัน ในน้ำนมต่ำกว่า 3.3% ปัญหาดังกล่าวมาจากการจัดการด้านอาหารไม่เหมาะสมหรือไม่เพียงพอ จึงเป็นที่มา ของการส่งเสริมการใช้ อาหาร TMR ในโครีดนมเพื่อมาแก้ปัญหาดังกล่าว ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม ได้ประชุมร่วมกับวิชาการผู้จัดการสหกรณ์โคนมโคกก่อ คุณณัฐวุฒิ ประทีปะวณิชและทีมงาน โดยเบื้องต้นได้เสนอการทดลองการใช้อาหาร TMR ในโครีด และได้ฟาร์มของคุณณัฐวุฒิ เป็นฟาร์มทดลอง ในขณะนี้ทางศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม กำลังดำเนินการจัดเตรียมทำพืชหมัก ทั้งหญ้าเนเปียร์และข้าวโพด เพื่อใช้เป็นอาหารหลักในสูตรอาหาร สำหรับฟาร์มที่จะทำการทดลองมีโครีด จำนวน 23 ตัว การทดลองจะเริ่มช่วงปลายมกราคม 2560 โดยเบื้องต้นจะเก็บข้อมูลการทดลองระยะ 1 เดือน และเพิ่มระยะเป็น 2 และ 3 เดือน เพื่อดูการปรับตัวของสัตว์แต่ในขณะเดียวกันทางด้านสูตรอาหาร อาจมีการปรับเปลี่ยนตามสภาวะการให้ผลผลิตของโคนมด้วย (สูตรอาหารที่ใช้ทดลองตามเอกสารหน้า 2) ทั้งนี้เพื่อความต่อเนื่องและยั่งยืนของโครงการส่งเสริมการใช้อาหาร TMR ในโครีดนม ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคามได้ดำเนินการ ประสานงานจัดหาผู้ปลูกหญ้าเนเปียร์และข้าวโพด เพื่อนำพืชดังกล่าวมาใช้ ในสูตรอาหาร TMR โครีดนม โดยพื้นที่ที่จะเป็นแหล่งปลูกหญ้าเนเปียร์อยู่ในเขตอำเภอบึงสามพัน ส่วนแหล่งปลูกข้าวโพดมีจำนวน 2 รายสำหรับการดำเนินงานระยะนี้ พื้นที่อยู่ในเขตอ่างเก็บน้ำห้วยคะคาง อ. เมือง จ. มหาสารคาม จำนวน 25 ไร่ โดยพันธุ์ข้าวโพดที่ใช้คือพันธุ์สุวรรณ 5 และนครสวรรค์ 3 โดยเกษตรกรได้ทำการเตรียมแปลงตั้งแต่สัปดาห์ สุดท้ายของเดือนธันวาคม 2559 และได้ปลูกข้าวโพดตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2560 ระยะเวลาปลูกประมาณ 75 วันและจะได้ทำการเก็บเกี่ยวเพื่อทำข้าวโพดหมัก ช่วงสัปดาห์สุดท้ายของเดือนมีนาคม 2560 ราคาที่เกษตรกร ตกลงขายให้กับทางสหกรณ์โคนมโคกก่อ อยู่ที่กิโลกรัมละ 1 บาท ทั้งนี้เป็นราคาขายที่ไร่ ในเบื้องต้นเพื่อผลักดันให้โครงการการผลิตอาหารหมัก สำหรับเกษตรกรในกลุ่มสหกรณ์โคนมโคกก่อได้บรรลุผล ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคามจะสนับสนุน การดำเนินการโดยให้ยืมเครื่องจักรสำหรับตัดสับข้าวโพด

สูตรอาหาร TMR โครีตนม ทดลองที่สหกรณ์โคนมโคกก่อ จังหวัดมหาสารคาม เริ่มทดลอง 23 มกราคม 2560

รายการ	สูตรอาหารสำหรับโคให้นม 15 กก/ตัว/วัน		
	น้ำหนักสด 100	น้ำหนักสด 500	น้ำหนักสด 1000
1.มันเส้น	4.9	24.5	49
2.รำละเอียด	2.0	10	20
3.ข้าวโพดบด	6.0	30	60
4.กากถั่วเหลือง	4.1	20.5	41
5. กากปาล์มเนื้อใน	1.3	6.5	13
6.ฟางข้าว	2	10	20
7. หญ้าเนเปียร์ปากช่อง 1 หมักอายุ 75 วัน	35.6	178	356
8. ข้าวโพดหวานหักหมัก	28.5	142.5	285
9.กากมันสด	14	70	140
10.ยูเรีย	0.5	2.5	5
11.แร่ธาตุรวม	0.7	3.5	7
12. ไตแคลเซียม	0.4	2	4
รวม (กก)	100	500	1000
ราคา (บาท/กก)	4.04		
ปริมาณโภชนะ, %	64		
ความชื้น, %	35.6		
ไขมัน, %	2.5		
โปรตีน, %	15.3		
เยื่อใย ADF, %	25		
เยื่อใย NDF, %	38.3		
แคลเซียม, %	0.64		
ฟอสฟอรัส, %	0.34		

รวมภาพการดำเนินการโครงการส่งเสริมการใช้อาหาร TMR ในโครีด สหกรณ์โคนมโคกก่อ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม

